

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

GIMNAZJUM SPECJALNE NR 101
Poznań

Kuratorium Oświaty w Poznaniu

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie, czy szkoła spełnia badane wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6.08.2015 r. Szkoła może spełniać wymagania na poziomie podstawowym i podejmować działania z wysokiego poziomu wymagania.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 17-10-2016 - 31-10-2016 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszły: Dorota Śliwińska, Ewelina Majchrzak. Badaniem objęto 16 uczniów (ankieta i wywiad grupowy), 35 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 18 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, grupowy z przedstawicielami partnerów szkoły, grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także 6 obserwacji lekcji i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania szkoły w badanych wymaganiach.

Skrócona wersja tego raportu publikowana jest na stronie systemu ewaluacji oświaty. Wersję pełną raportu otrzymuje szkoła (placówka) w celu wykorzystania wyników badania do podnoszenia jakości jej pracy.

Informacja o szkole lub placówce

Nazwa placówki	GIMNAZJUM SPECJALNE NR 101
Patron	
Typ placówki	Gimnazjum
Miejscowość	Poznań
Ulica	Swoboda
Numer	41
Kod pocztowy	60-389
Urząd pocztowy	Poznań
Telefon	(61) 861-68-52
Fax	(61) 861-68-52
Www	www.zss101.poznan.pl
Regon	63961658000000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	specjalna
Uczniowie, wychow., słuchacze	67
Oddziały	9
Nauczyciele pełnozatrudnieni	11.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	21.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	11.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	7.44
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	6.09
Województwo	WIELKOPOLSKIE
Powiat	Poznań
Gmina	Poznań
Typ gminy	gmina miejska

Obraz szkoły lub placówki (odzwierciedlający specyfikę jej pracy)

Zespół Szkół Specjalnych nr 101 im. Jana Brzechwy w Poznaniu, jest najstarszą w Polsce placówką kształcenia specjalnego założoną w 1897 dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym. Szkoła wielokrotnie zmieniała miejsce. Pierwszy budynek znajdował się przy ul. Wielkie Garbary 25, a od 1977 roku znajduje się przy ul. Swoboda. Od roku 1986 nosi imię Jana Brzechwy.

W skład Zespołu wchodzi Szkoła Podstawowa Specjalna nr 101 w Poznaniu, Gimnazjum Specjalne nr 101 w Poznaniu oraz Szkoła Przysposabiająca do Pracy nr 1 w Poznaniu. Od 120. lat istnienia szkoły, oprócz wyposażenia uczniów w wiedzę i niezbędne umiejętności, najważniejszym celem kształcenia i wychowania jest indywidualizacja pracy z uczniem oraz kształtowanie kompetencji do samodzielnego życia i funkcjonowania w społeczeństwie.

Silną stroną Zespołu Szkół jest wykwalifikowana i specjalistyczna kadra, która swą wiedzą i umiejętnościami wspiera swych uczniów poprzez skuteczne działania edukacyjne, terapeutyczne i wychowawcze. Na wsparcie mogą także liczyć Rodzice, dzięki funkcjonowaniu Klubu Rodzica. Powstał na zapotrzebowanie rodziców i uczniów. Jest to propozycja dla rodzin uczniów i pracowników szkoły, miejsce, do którego można przyjść, aby dzielić się radością, uczyć się od siebie nawzajem i dobrze się bawić. Klub proponuje spotkania ze specjalistami z różnych dziedzin, np. ogólnorozwojowe warsztaty, prezentacje. Udział w spotkaniach biorą rodzice, uczniowie, ich rodzeństwo, nauczyciele, ale również absolwenci z rodzicami. Zajęcia, w zależności od tematyki odbywają się w świetlicy szkolnej lub sali gimnastycznej. Są to spotkania: z aktorem, wykłady dotyczące pomocy finansowej, o którą mogą się ubiegać osoby niepełnosprawne, spotkanie z prawnikiem, dietetyczką, artystyczne zajęcia warsztatowe, warsztaty taneczne.

Na terenie ZSS nr 101 działa Koło Towarzystwa Pomocy Dzieciom. Działalność Koła wspierają nauczyciele, rodzice uczniów, przyjaciele, pozyskiwani przez opiekunów koła darczyńcy i sponsorzy.

Pracownicy koła są rzecznikami dziecka, promują jego prawa, wspierają wielostronny rozwój dziecka, prowadząc działalność wychowawczą, opiekuńczą, oświatową, prozdrowotną i profilaktyczną, udzielają pomocy rodzicom w wykonywaniu zadań opiekuńczych i wychowawczych.

W ramach szwajcarsko-polskiego programu współpracy w szkole realizowany był projekt edukacyjny Szkoła przyjazna żywieniu i aktywności fizycznej zatytułowany: "Zapobieganie nadwadze i otyłości oraz chorobom przewlekłym poprzez edukację społeczeństwa w zakresie żywienia i aktywności fizycznej". W ramach realizacji projektu odbywały się: olimpiady dobrej formy, europejski dzień zdrowego jedzenia i gotowania, szkolne konkursy wiedzy o zdrowym stylu życia. Szkoła otrzymała specjalne wyróżnienie od jury konkursu "Olimpiada dobrej formy" za całokształt przeprowadzonej kampanii promującej zdrowy styl życia.

Uczniowie klas Przysposabiających do Pracy oraz klas Gimnazjum dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym zostały zaproszone przez Zgromadzenie Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego w Poznaniu, do udziału w realizacji projektu pt. "Aktywizacja społeczna osób o różnym stopniu niepełnosprawności, poprzez udział w warsztatach fizjoterapeutycznych", w ramach zadania publicznego: "Prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek". Projekt skierowany był do osób niepełnosprawnych ruchowo, niewidomych, głucho-niemych, z zespołem Downa, z porażeniem czterokończynowym dzieci, młodzieży i dorosłych o różnym stopniu niepełnosprawności a także ich opiekunów.

Projekt miał na celu integrację oraz działania mające na celu tolerancję i wzajemną akceptację poprzez różnego

rodzaju ćwiczenia, gry i zabawy.

Prężnie działający Samorząd Uczniowski organizuje szereg imprez okolicznościowych, liczne akcje ekologiczne (zbiórki makulatury, elektrośmieci), konkursy artystyczne, zajęcia na basenie, dogoterapię.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż w szkole działa jedna z pierwszych i nielicznych sekcji Olimpiad Specjalnych w Polsce – Sekcja Judo dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Chcąc rozszerzyć wachlarz umiejętności uczniów Szkoły Przystosabiającej do Pracy, od wielu lat, w ramach tzw. praktyk uczniowskich, uczniowie mają możliwość zdobywania podstawowych kompetencji pracowniczych w wielu instytucjach na terenie miasta.

Obecnie Zespół Szkół Specjalnych na 101 w Poznaniu przechodzi cykliczną modernizację swojej bazy. Modernizacji poddano tzw. salę samodzielności. Środki na tą inwestycję pozyskano dzięki wygranej w głosowaniu w Budżecie Obywatelskim Poznania w roku 2016.

Absolwenci Szkoły Podstawowej kontynuują swą edukację w Gimnazjum wchodzącym w skład Zespołu Szkół. Z kolei uczniowie klas gimnazjalnych z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, po skończonym III etapie edukacyjnym, z reguły wybierają kierunki oferowane przez Zasadnicze Szkoły Zawodowe na terenie Poznania. Do najpopularniejszych należą: sprzedawca, cukiernik, mechanik samochodowy.

Uczniowie klas gimnazjalnych (oddziały dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym) edukację na poziomie IV etapu edukacyjnego kontynuują w warunkach Szkoły Przystosabiającej do Pracy, po której mają możliwość dalszej edukacji i rehabilitacji w Warsztatach Terapii Zajęciowej lub Środowiskowych Domach Samopomocy. Część absolwentów sprawdza się też na otwartym rynku pracy, pełniąc rolę pracowników i kształtując tym samym swoją autonomię i niezależność.

Wynik ewaluacji

Obszary badawcze umożliwiające opisanie działań szkoły w zakresie wymagań

Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne	
Poziom podstawowy	
Szkoła lub placówka realizuje działania wychowawcze i profilaktyczne, które są dostosowane do potrzeb uczniów i środowiska.	✓
Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne.	✓
Zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu	✓
W szkole lub placówce realizowane są działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki.	✓
Szkoła/placówka spełnia wymaganie na poziomie podstawowym	
Poziom wysoki	
W szkole lub placówce analizuje się podejmowane działania wychowawcze i profilaktyczne oraz modyfikuje je w razie potrzeb.	✓
W modyfikacjach biorą udział uczniowie i rodzice.	✓
Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji	
Poziom podstawowy	
W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia	✓
Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia.	✓
Szkoła/placówka spełnia wymaganie na poziomie podstawowym	
Poziom wysoki	
W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia.	✓
Szkoła pomaga przezwyciężyć trudności uczniów wynikające z ich sytuacji społecznej.	✓
W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom.	✓

Opis wymagań

Wymaganie:

Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Gimnazjum Specjalne w różnorodny sposób pozyskuje informacje o potrzebach uczniów oraz potrzebach środowiska lokalnego. Działania wychowawcze i profilaktyczne są adekwatne do potrzeb oraz są spójne z programami profilaktyki i wychowawczym szkoły. W oparciu o zdefiniowane potrzeby uczniów nauczyciele podejmują działania, które dotyczą m.in.: propagowania zdrowego stylu życia, zapobiegania wagarom, profilaktyki uzależnień, profilaktyki agresji i przemocy w szkole. Działaniami odpowiadającymi na potrzeby środowiska są m.in: organizacja turnieju piłkarskiego dla dzieci i młodzieży z osiedla oraz udostępnienie boiska szkolnego i świetlicy szkolnej dla społeczności lokalnej. Na prośbę rodziców w programach wychowawczym i profilaktyki ujęto tematykę dotyczącą przeciwdziałania agresji, bezpieczeństwa komunikacyjnego oraz bezpiecznego korzystania z internetu. Szkoła zapewnia uczniom bezpieczeństwo. Sporadycznie występują sytuacje, w których gimnazjaliści spotykają się niestosownymi zachowaniami ze strony rówieśników (np. obrażanie za pomocą Internetu lub telefonów komórkowych, umyślne uderzanie). Relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej oparte są na wzajemnej życzliwości, szacunku i zaufaniu, na co wskazują obserwacje zajęć edukacyjnych. Uczniowie oraz rodzice mają możliwość współdecydowania o zasadach panujących w szkole i czasami korzystają z tego przywileju. Nauczyciele osobistą postawą i działaniami wpływają na kształtowanie pożądaných społecznie postaw. Gimnazjum realizuje adekwatne do potrzeb działania antydyskryminacyjne. Najczęściej poruszaną tematyką jest: niepełnosprawność, stan zdrowia, poszanowanie każdego człowieka i status ekonomiczny. Rodzice nie dostrzegają w szkole dyskryminacji, doceniają dobry klimat, przyjazną atmosferę, otwartość nauczycieli na potrzeby wszystkich uczniów.

Wymaganie jest spełnione.

Podejmowane w szkole działania wychowawcze i profilaktyczne mają charakter powszechny i celowy, a wnioski z systemowo prowadzonej analizy są wykorzystywane w praktyce. Dotyczą one m.in.: niskiej frekwencji na zajęciach edukacyjnych, nieprawidłowego funkcjonowania ucznia w obszarze relacji interpersonalnych z rówieśnikami oraz zachowania u uczniów z zaburzonymi kompetencjami językowymi i komunikacyjnymi. Szkoła umożliwia rodzicom i uczniom udział w modyfikacjach systemu oddziaływań wychowawczych, a pracownicy szkoły akceptują i realizują pomysły oraz inicjatywy przez nich zgłaszane. Zmiany tak zasadniczych kwestii, jakimi są zasady postępowania, prawa, obowiązki są rzadkie, gdyż – jak twierdzą rodzice i uczniowie – nie ma potrzeby zmieniania ich.

Wymaganie:

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Nauczyciele systemowo rozpoznają możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe uczniów gimnazjum, np. poczucie bezpieczeństwa, uznania, akceptacji czy osiągnięcia sukcesu. Celowe działania obejmują opracowanie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych, kwalifikowanie uczniów na zajęcia rewalidacyjne, specjalistyczne czy usprawniające kompetencje językowe oraz wzmacniające umiejętności społeczne i poczucie własnej wartości.

Szkoła wykorzystuje wnioski z prowadzonego rozpoznania potrzeb i możliwości uczniów do wprowadzania odpowiednich form pracy na lekcjach, dostosowania czasu pracy do ich możliwości psychofizycznych, proponowania kółek zainteresowań, sekcji sportowych, wspierania rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijania motywacji poznawczej uczniów. Zdaniem zdecydowanej większości uczniów i ich rodziców zajęcia pozalekcyjne są interesujące i dostosowane do potrzeb.

Wymaganie jest spełnione.

Nauczyciele indywidualizują proces nauczania stosownie do potrzeb uczniów, np. różnicując zadania, dostosowując ich trudność do możliwości intelektualnych uczniów, umożliwiając podejmowanie indywidualnych decyzji podczas pracy w grupach.

Szkoła podejmuje różnorodne działania umożliwiające uczniom przezwyciężanie trudności zdrowotnych i materialnych wynikających z ich sytuacji społecznej, np. zapewnienie badań słuchu, wzroku, wizyt u stomatologa, onkologa w celu poprawy efektów edukacyjnych, korzystanie w pełnym wymiarze ze świetlicy szkolnej i terapeutycznej, wspierane rodziców o niskim poziomie umiejętności wychowawczych przez kuratorów sądowych i asystentów rodziny. W powszechnej opinii uczniów i ich rodziców wsparcie otrzymywane w szkole jest adekwatne do potrzeb.

Wnioski

1. Dzięki rozpoznawaniu i definiowaniu potrzeb szkoła podejmuje adekwatne działania wychowawcze i profilaktyczne, które następnie analizuje pod kątem ich skuteczności.
2. Relacje pomiędzy członkami społeczności szkolnej oparte są na wzajemnej życzliwości, szacunku, zaufaniu oraz równości wobec zasad panujących w szkole, dzięki czemu rodzice i uczniowie mogą wpływać na obowiązujące w szkole zasady postępowania i współżycia społecznego.
3. Szkoła systemowo rozpoznaje możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe uczniów, co umożliwia wprowadzanie odpowiednich form pracy na lekcjach, proponowanie adekwatnych zajęć pozalekcyjnych, kółek zainteresowań, wspieranie rodziców w rozwiązywaniu problemów wynikających z niepełnosprawności ich dzieci.
4. Zgodnie ze specyfiką szkoły nauczyciele indywidualizują proces nauczania, zachęcają uczniów do podejmowania samodzielnych decyzji i szukania rozwiązań. Nauczyciele poprzez własny przykład kształtują pożądane postawy, pomagają w rozwiązywaniu problemów wynikających z sytuacji zdrowotnej i społecznej, co powoduje, że wsparcie otrzymywane w szkole jest odpowiednie do potrzeb uczniów i ich rodziców.

Raport sporządzili

- Dorota Śliwińska
- Ewelina Majchrzak

Kurator Oświaty:

.....

Data sporządzenia raportu:

18.11.2016